

**Республика Татарстан
Старо-Имянское сельское
поселение Сармановского
муниципального района**

**Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының Иске
Имән авыл жирлеге**

**КАРАР
13.07.2022г.**

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Иске Имән авыл жирлеге Советының
«Ритуаль хезмәтләр оештыру, жирләү һәм
зиратларны карап тоту турындагы
нигезләмәне раслау турында»
2013 елның 8 октябрендәге 12 номерлы
карага үзгәрешләр керту турында

**КАРАР
№ 51**

«Россия Федерациясендә жирле дәүләт үзидарәсен оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жирләү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, 2022 елның 18 апрелендәге 02-07-01/2022 номерлы Сарман районы прокуратурасы протесты нигезендә Иске Имән авыл жирлеге Советы карар итте,

1. Сарман муниципаль районының Иске Имән авыл жирлеге башкарма комитетының «Ритуаль хезмәтләр оештыру, жирләү һәм зиратларны карап тоту турындагы нигезләмәне раслау турында» 2013 елның 8 октябрендәге 12 номерлы карагына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) түбәндәге эчтәлекле 4.1 статья ёстәргә:

«4.1. Жирләү тәртибе

4.1.1 Жирләү - кешенең үлеменнән соң, аның ихтыярын исәпкә алып, санитар һәм башка таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә гәүдәне (өлешләрне) күмү буенча йола гамәлләре.

4.1.2. Үлгән (һәлак булган) кешене авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларында: Иске Имән авылы, Сарысаз-Тәкермән авылы зиратларында күмү эшләре башкарыла.

4.1.3 Үлгән (һәлак булган) кешене жирләү, үз ёстенә жирләү бурычын алган зат тарафыннан шәхесен таныклый торган паспорт яисә башка документ күрсәтелгәндә, ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән үлем турындагы таныклык нигезендә башкарыла.

4.1.4. Жәмәгать зиратларында жирләу дини, хәрби, башка гореф-гадәтләрне һәм традицияләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмәгать зиратларда аерым, тугандаш жирләүнен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналары) каралган. Жирләүнен башка төрләре каралмаган.

4.1.5. Жәмәгать зиратлары территорияләрендә бушлай бирелә торган жир зурлығы үлгән кешене жирләу өчен бирелгән жир кишәрлекенең шул ук участогында үлгән ир (хатын) яисә янын туганын жирләүне гарантияләу өчен жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

4.1.6. Жирләу өчен түләүсез бирелә торган жир участокларының зурлығы:

Жир участокларының зурлығы

Күмү төре	Озынлығы, м	Киңлеге, м	Мәйданы, кв.м
Аерым жирләу	2,3	1,4	3,5
2 кешегә тугандаш жирләу	2,3	2	4,6
3 кешегә тугандаш жирләу	2,3	3	6,9
Мәет көле салынган урнаны күмү өчен	1	0,8	0,8
2 кешегә гайлә жирләу	2,3	2	4,6
3 һәм аннан да күбрәк кешегә гайлә жирләу	2,3	6	13,8

Аерым жирләу - ире (хатыны), туганнары(балалар, ата-аналар, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар, бертуганнар һәм бертуган апалары-абыйлары, оныклары, бабалары, әбиләре), үлүченен (һәлак булучының) законлы вәкилләре яисә үлүченен (һәлак булучының) күмелүен үз өстенә алган башка туганнары (алга таба шулай ук - үз өстенә күмү бурычын алган зат), туганнары яки гайлә күмү турында, шулай ук шәхесләре эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән, яки ире (хатыны), янын туганнары, яки башка туганнары булмаган, яки законлы вәкил яки аларны күмүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда хәбәр итәлмәгән ялгыз гражданинарны, гражданинарны күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган күмү урыннары.

Тугандаш жирләу – мәрхүмне жирләу өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирләу урыннары, шул ук урында мәрхүмнен хатыны яки янын туганы күмелүне гарантияләнгән. Тугандаш күмү урыннары турыдан-туры үлгән кешене күмгәндә, ягъни башкарма комитетка тугандаш жирләу урынын бирү турындагы гариза белән бирелә.

Гайләле (ыруглы) жирләу - өч һәм аннан да күбрәк үлгән туганнарны күмү өчен жирләу урыннары. Гайлә (ыруг) күмү урыннарын турыдан-туры үлгән кешене күмгәндә дә, булачак күмүләргә дә бирелә.

4.1.7. Каберләр арасы озын якларда кимендә 1 метр булырга тиеш, кыскасы - 0,5 метр. Кабернең озынлығы 1,8 м, киңлеге - 0,7 м, тирәнлеге - 1,5 м булырга тиеш. Үлгән балаларны күмгәндә каберләрнең зурлығы тиешенчә киметелергә мөмкин.».

2) түбәндәге эчтәлекле 4.2 статья өстәргә:

«4.2. Кабер өстендейге корылмалары урнаштыру һәм аларны карап тоту.

4.2.1. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм зиратлардагы коймаларны урнаштыру бары тик бирелгән урыннар чикләрендә генә рәхсәт ителә. Урнаштырылган кабер корылмалары (кабер ташларын) һәм коймалар қумелгән урыннар чикләреннән чыга торган яки қүршеләргә чыгып торган өлешләр булырга тиеш түгел. Кабер өстендәге корылмаларның биеклеге 1,8 метрдан артмаска, койма - 1 метрдан артмаска тиеш.

4.2.2. Кабер өстендәге корылмаларда (кабер ташларда) язулар бу урында үлгәннәр турындагы мәгълүматлар дөреслеккә туры килергә тиеш.

4.2.3. Объектны билгеләнгән тәртиптә кешеләрнең сәламәтлегенә, күрше жирләү урыннарының сакланышына куркыныч тудыручы иске дип билгеләнгән тәртиптә тану очракларыннан тыш, кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм коймаларны куллану вакыты чикләнми.

4.2.4. Кабер өстендәге корылмалар төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренең тиешле таләпләрен үтәп билгеләнә.

4.2.5. Гражданнар (оешмалар) урнаштырган кабер өстендәге корылмалар (кабер ташы, чәчәклек h.б.) аларның милке булып тора.

4.2.6. Авыл жирлеге Башкарма комитеты кабер өстендәге корылмалар өчен матди жаваплылык тотмый.

4.2.7. Кабер өстендәге корылма булмаганда һәм каберлекне карау һәм күмү турында белешмәләр булмаганда, соңғылары законнарда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.».

2. Әлеге каарны «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең рәсми сайтында <https://sarmanovo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Иске Имән авыл жирлеге
Советы рәисе

Р.Э.Исламова